

Eva Widegren
Näringsliv och samhällsbyggnad
Tfn:
E-post: eva.widegren@regionjh.se

Region Jämtland Härjedalens ägande av Vattenbrukscentrum Norr AB

Vattenbrukscentrum Norr AB

Vattenbrukscentrum Norr AB, nedan kallad VBCN, ska bedriva fiskeavel, i första hand med röding och förse näringen med rom från senaste selektionsomgång från avelsarbetet. VBCN ska utgöra bas för Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och annan huvudmans verksamhet med tillämpad forskning inom främst avel, foderutveckling och fiskodlingsteknik samt för annan fiskbiologisk forskning i mån av plats. VBCN ska, i mån av plats, producera sättfisk från lokala fiskstammar. VBCN ska också bedriva olika utbildningsaktiviteter samt därmed förenlig verksamhet.

Bolagets syfte är att säkerställa en forskningsstation i Kälarne som är ändamålsenlig. Att forskning och försök på de ekonomiskt intressanta arterna utgår från och företrädesvis utförs i Kälarne. Ha en god och stadigvarande relation med SLU vilka även är en prioriterad kund. Att i samarbete med SLU fortsätta samt utveckla avelsprogrammen på röding (*Arctic Superior*) och regnbåge. Att vara ett kunskapscentrum för vattenbruket, med inriktning mot de för verksamheten aktuella arterna. Detta kan vara direkt i bolaget eller i dess nätverk. Vara en samlande kraft för kunskap och information rörande det kommersiella vattenbruket.

VBCN forskar och utvecklar rom och fisk för ständigt bättre kvalitet för att sälja till fiskodlarna. De bidrar till goda förutsättningar för kommersiellt vattenbruk med god tillgång på kvalitativ fisk och hälsosam produktion av mat/fisk.

Ägarskapet av VBCN är idag fördelat enligt nedan:

- Fiskodlare i Norr äger 40%
- SLU Holding AB äger 20%
- Akvakulturforskare i Norr ek. fören. äger 20%
- Region Jämtland Härjedalen äger 20%

Region Jämtland Härjedalens ägarskap

Regionala utvecklingsnämnden gav regiondirektören i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett fortsatt deläggande i VBCN, med fokus på möjligheterna att utifrån en hållbar omställning skapa företagsamhet, jobb och skattekraft i hela länet. Arbetet ska ta sitt stöd i

den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och Program för smart specialisering utifrån vår goda tillgång på mark, vatten och förnyelsebar el.

Regionens platsbundna naturtillgångar är viktiga och kommer att få ännu större betydelse framöver. Företag inom styrkeområdet jord, skog och vatten samt tillhörande förädling finns i hela länet och är en förutsättning för levande landsbygd. Våra naturtillgångar kommer att få ännu större betydelse för högkvalitativ och hållbar produktion av livsmedel, både för självförsörjning och export. Länet behöver bli starkare på självförsörjning.

Inom vattenbruksnäringen finns idag två fiskodlingstekniker. Kassodling, där fisken hålls i stora nät direkt i öppet vatten, samt landbaserat recirkulerande akvakultursystem (RAS), där fisken odlas på land i stora bassänger i slutna kretslopp. På grund av kraftigt skärpta miljökrav med avseende på bland annat spridning av fisksjukdomar, undanträngande av naturliga fiskbestånd samt övergödning genomgår nu branschen en snabb transformation där dessa problem till stor del kan elimineras. För att Regionen ska gå mot en ökad självförsörjning som samtidigt främjar utveckling av Svenskt vattenbruk behöver båda odlingstekniker tillgodoses med rom och avelsmaterial från VBCN:s unika avelsprogram på röding.

Fiskodlare i Norr har framfört en förfrågan till Region Jämtland Härjedalen om intresse för uppköp av regionens aktier, om regionen beslutar att avsluta sitt ägarskap i VBCN.

Vattenbrukscentrum är en viktig aktör för odling av matfisk både för regionen och nationellt. Utan forskning, utveckling och avel i Kälarne måste fiskodlare till stor del importera rom och fisk, alternativt upprätta egen produktion av rom och avel, vilket kan försämra kvalitet och tillgång. Ett fortsatt balanserat ägarskap inom VBCN, som säkerställer en likvärdig tillgång till avelsmaterial och rom för speciellt röding, är helt avgörande för att stärka framtidens Svenska vattenbruk.

Region Jämtland Härjedalen bör, utifrån detta faktum, behålla sitt ägarskap i VBCN för att:

- säkerställa att balansen i ägarskapet (offentlighet och allmänna) möjliggör för en fortsatt teknikneutral utveckling av Svenskt vattenbruk som inte är snedvrider konkurrens med tillgång till rom och avelsmaterial för röding för alla tekniker.
- säkerställa framtidens behov av mat med Regionens strävan mot mer självförsörjning i länet utifrån en ökad tillväxt av hållbar matfiskodling.
- framtidssatsningar som planeras kan fortlöpa då det skapar tillväxt med nya anläggningar där arbetskraft och tillgång till rom behöver främjas.
- en regional prägel ger styrka för VBCN i samverkan och kommunikation med andra i branschen

Vidare behöver ett ägardirektiv upprättas och fastställas så att båda fiskodlingsteknikerna tillgodoses med det material som VBCN producerar. Genom detta ägardirektiv ska argument som framkommit i denna skrivelse beaktas samt nedan upprättade punkter:

- säkerställa att fortsatt forskning bedrivs med hållbar, säker avel och uppfödning av olika arter,
- säkerställa att god ekologisk status efterlevs i våra vatten.